

Warszawa, 15 lutego 2022 r.

KL/53/28/AB/2022

Pan

Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

wykonujący obowiązki Ministra Finansów

Szanowny Panie Premierze,

W nawiązaniu do uwag resortu finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. (znak sprawy WM7.9007.189.2021), dotyczących projektu ustawy o zmianie ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej oraz niektórych innych ustaw (numer w wykazie: UC73, dalej jako „Projekt UC73”), złożonych w związku ze skierowaniem w/w projektu na Komitet do Spraw Europejskich, Konfederacja Lewiatan pragnie zwrócić uwagę na następujące zagadnienie.

Projekt UC73 przewiduje wprowadzenie opłaty nakładanej na podmioty wprowadzające do obrotu niektóre rodzaje jednorazowych produktów z tworzyw sztucznych (np. butelki PET). Opłata ta ma być pobierana przez urzędy marszałkowskie i przekazywana do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW). Środki te mają być następnie przeznaczane przez NFOŚiGW na „finansowanie przedsięwzięć i zadań związanych z gospodarowaniem odpadami powstałymi z produktów wymienionych w załączniku nr 9 do ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej, w zakresie:

- a) zbierania tych odpadów pozostawionych w publicznych systemach zbierania odpadów, w tym kosztów utworzenia, utrzymania tych systemów, transportu i przetwarzania tych odpadów,
- b) uprzątkowania oraz transportu i przetwarzania tych odpadów”.

Konfederacja Lewiatan w uwagach zgłoszonych do Projektu UC73 podkreślała, że w/w opłata ma charakter fiskalny (parapodatkowy). Na ryzyko zaklasyfikowania wpływów z opłat pobieranych przez samorząd województwa i przekazywane do NFOŚiGW jako wpływy podatkowe zwróciło uwagę także

Ministerstwo Finansów. W uwagach do Projektu UC73 z 11 stycznia br. Ministerstwo Finansów podniosło bowiem, że:

„... według metodyki unijnej (ESA2010), wpływy z opłat pobieranych przez samorząd województwa i przekazywane do NFOŚiGW – z dużym prawdopodobieństwem – zostaną zaklasyfikowane jako wpływy podatkowe. Oszacowanie całości skutków projektu ustawy dla sektora finansów publicznych jest istotne z punktu widzenia stabilizującej reguły wydatkowej (SRW).

W przypadku uznania, że opłaty przewidziane w projekcie ustawy, według metodyki unijnej (ESA2010), będą stanowić podatek, a więc dochód sektora instytucji rządowych i samorządowych (sektora GG), a ich wielkość przekroczy w pierwszym roku 0,03% PKB, zostaną one w ramach SRW zakwalifikowane jako tzw. dochód dyskrejonalny i wpłyną na zwiększenie kwoty wydatków podmiotów objętych SRW. NFOŚiGW nie jest objęty SRW, jest natomiast jednostką sektora GG. W sytuacji, gdy jednocześnie dochody z ww. opłat zostaną przeznaczone na sfinansowanie wydatków NFOŚiGW przewidzianych w ustawie, wydatki sektora GG wzrosną w kwocie dwukrotnie wyższej w stosunku do otrzymanych dochodów (wydatki jednostek objętych SRW i wydatki NFOŚiGW), co będzie miało negatywny wpływ na wynik sektora GG.”

Należy zwrócić uwagę, że analogiczny problem występuje w przypadku rozwiązań przewidzianych w projekcie ustawy o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz niektórych innych ustaw (nr w wykazie UC81, dalej jako „Projekt UC81”).

Projekt UC81 dotyczy systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta i przewiduje wprowadzenie kolejnej opłaty, która de facto ma charakter daniny publicznej. Ma być ona nakładana na podmioty wprowadzające do obrotu produkty w opakowaniach przeznaczonych dla gospodarstw domowych. Także w tym przypadku opłaty mają być pobierane przez urzędy marszałkowskie, a następnie przekazywane do NFOŚiGW. NFOŚiGW ma następnie przekazywać te środki na wyodrębnione rachunki bankowe gmin albo związków międzygminnych, które przejęły zadania gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. **Oznacza to, że wpływy te, podobnie jak wpływy z opłat przewidzianych w Projekcie UC73, mogą zostać zakwalifikowane jako wpływy podatkowe i objęta Stabilizacyjną Regułą Wydatkową.**

Należy przy tym zaznaczyć, że o ile w przypadku opłaty przewidzianej w Projekcie UC73 mowa jest o wpływach w wysokości 440 mln zł, to wpływy z opłaty przewidywanej w Projekcie UC81 szacowane są w pierwszym roku obowiązywania (2023) na 1,5 miliarda złotych. Jest to kwota ponad 3 razy większą od wpływów przewidzianych przez Projekt UC73. **Tym samym negatywny wpływ na wynik sektora GG wynikający z opłaty przewidzianej w projekcie UC81 będzie dużo bardziej dotkliwy.**

Wobec powyższego uważamy, iż wyżej opisywane opłaty (wynikające z UC73 i UC81) powinny być pobierane poza sektorem GG tak aby nie miały one wpływu na SRW.

W przypadku jakichkolwiek pytań dotyczących zagadnień poruszonych w niniejszym piśmie, bardzo proszę o kontakt z p. Dorotą Zawadzką-Stępnik, Dyrektorką Departamentu Energii i Zmian Klimatu w Konfederacji Lewiatan, e-mail: dzawadzka-stepniak@lewiatan.org; tel. 22 55 99 925; tel. kom. 502 117 112.

Z poważaniem,

Maciej Witucki

Prezydent Konfederacji Lewiatan